
Dokument z posiedzenia

B10-0058/2025

17.1.2025

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczeń Rady i Komisji

zgodnie z art. 136 ust. 2 Regulaminu

w sprawie potrzeby podjęcia działań w związku z ciągłymi represjami i
fałszowaniem wyborów na Białorusi
(2024/3014(RSP))

Yannis Maniatis, Nacho Sánchez Amor, Tobias Cremer
w imieniu grupy S&D

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie potrzeby podjęcia działań w związku z ciągłymi represjami i fałszowaniem wyborów na Białorusi (2024/3014(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Białorusi,
  - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
  - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
  - uwzględniając art. 136 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że od czasu wybuchu pokojowych protestów przeciwko sfałszowaniu na masową skalę wyborów prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r. reżim Łukaszenki, wspierany przez Rosję, nie ustaje w stosowaniu surowych represji wobec mieszkańców Białorusi, a wielu obywateli jest nękanym, aresztowanym, torturowanym i skazywanym za sprzeciw wobec reżimu albo za protestowanie przeciwko sfałszowanym wyborom i systematycznym naruszeniom praw człowieka;
- B. mając na uwadze, że od 2020 r. arbitralnie zatrzymano dziesiątki tysięcy osób, a według szacunków ze stycznia 2025 r. w białoruskich więzieniach pozostaje 1 250 więźniów politycznych, z których wielu przetrzymuje się w warunkach zagrażających życiu;
- C. mając na uwadze, że 26 lutego 2024 r. Rada przedłużyła do 28 lutego 2025 r. środki ograniczające wobec Białorusi w związku z wewnętrznymi represjami w tym kraju i poparciem reżimu dla rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; mając na uwadze, że oczekuje się, iż Rada ponownie przedłuży środki ograniczające;
- D. mając na uwadze, że na 26 stycznia 2025 r. ogłoszono tzw. wybory prezydenckie, do których bojkotu wzywają siły demokratyczne, czego powodem są ciągłe represje, więzienie członków opozycji lub zmuszanie ich do emigracji, likwidacja partii opozycyjnych, niezależnych mediów, związków zawodowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, pozbawianie praw wyborczych Białorusinów za granicą, zastraszanie wyborców oraz brak przejrzystości podczas liczenia głosów i niezależnej obserwacji wyborów;
1. apeluje o natychmiastowe zaprzestanie represji wobec narodu białoruskiego i ponownie wyraża niezachwianą solidarność ze wszystkimi osobami, które nie ustają w walce z masowymi i systematycznymi represjami reżimu Łukaszenki na Białorusi;
  2. ponownie wyraża zaniepokojenie sytuacją w zakresie praw człowieka i podstawowych wolności na Białorusi, w tym niesłabnącymi systematycznymi represjami, zwalczaniem opozycji demokratycznej, społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych mediów, związków zawodowych, organizacji religijnych i partii politycznych, utrzymującą się bezkarnością oraz strukturalnym brakiem poszanowania sprawiedliwości proceduralnej

i uczciwych postępowań sądowych;

3. przypomina, że zgodnie z zasadami Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) należy spełnić uzasadnione żądania narodu białoruskiego, który pragnie żyć w demokracji opartej na prawach człowieka i podstawowych wolnościach, dobrobycie, suwerenności i bezpieczeństwie; ponawia swoje wcześniejsze apele o przeprowadzenie nowych, wolnych i uczciwych wyborów pod międzynarodową obserwacją Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR); podkreśla, że wyborów odbywających się w występującej obecnie atmosferze strachu i represji oraz z naruszeniem wszystkich standardów międzynarodowych nie można uznać za wolne i uczciwe;
4. przypomina, że UE i jej państwa członkowskie nie uznały wyników wyborów prezydenckich w 2020 r., nie uznają Alaksandra Łukaszenki za prawowitego prezydenta Białorusi, i w związku z tym nie będą uznawać jego planowanej reelekcji na siódmą z rzędu kadencję w tzw. wyborach prezydenckich ogłoszonych na 26 stycznia 2025 r.;
5. domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych i osób arbitralnie przetrzymywanych, aresztowanych lub skazanych z powodów politycznych, z których wielu jest zatrzymywanych bez prawa kontaktu od miesięcy lub lat, ma poważne problemy zdrowotne i jest poddawanych izolacji, złemu traktowaniu i torturom; pilnie apeluje o wycofanie wszystkich stawianych im zarzutów oraz o ich pełną rehabilitację i przyznanie im odszkodowania za szkody spowodowane bezprawnym zatrzymaniem; podkreśla, że do tego czasu konieczne jest uzyskanie informacji na temat ich miejsca pobytu i warunków przetrzymywania, a także zapewnienie im dostępu do wybranych przez nich prawników, Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, opieki medycznej, a także umożliwienie im kontaktów z rodziną;
6. ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich, by wspierały więźniów politycznych i ich rodziny przez domaganie się przy każdej okazji natychmiastowego uwolnienia więźniów, żądanie od ambasadorów reżimu, by przedstawili dowód ich stanu i miejsca pobytu, uproszczenie procedur wydawania wiz i tymczasowych dokumentów tożsamości dla osób uciekających z Białorusi, rehabilitację tych osób oraz zapewnienie im wsparcia praktycznego i finansowego; wzywa delegację UE oraz ambasadę państw członkowskich na Białorusi, aby w miarę możliwości nadal obserwowały i monitorowały postępowania sądowe wszystkich więźniów politycznych; zachęca Radę i Komisję do wypracowania nowych sposobów działania mających doprowadzić do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych;
7. wzywa Radę, aby rozszerzyła i zaostrzyła sankcje wobec osób i podmiotów odpowiedzialnych za represje i oszustwa wyborcze na Białorusi oraz by sankcjami tymi objęła wszystkie osoby współodpowiedzialne za represje reżimu, w tym sędziów i prokuratorów, a także funkcjonariuszy organów ścigania, więzień i kolonii karnych;
8. wzywa Komisję, Radę, wiceprzewodniczącą Komisji / wysoką przedstawicielkę Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa i państwa członkowskie do dalszego poruszania kwestii sytuacji na Białorusi na forum wszystkich odpowiednich organizacji europejskich i międzynarodowych, w szczególności OBWE, ONZ i jej

wyspecjalizowanych organów oraz Międzynarodowej Organizacji Pracy, aby wzmocnić międzynarodowy nadzór nad łamaniem praw człowieka oraz pobudzić społeczność międzynarodową do działania w sprawie sytuacji na Białorusi;

9. wzywa UE i jej państwa członkowskie, by działały na rzecz pociągnięcia reżimu Łukaszenki do odpowiedzialności za wszystkie zbrodnie przeciwko narodowi białoruskiemu oraz by stosowały zasadę jurysdykcji uniwersalnej;
10. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by dalej wspierały białoruskie siły demokratyczne, społeczeństwo obywatelskie i niezależne media oraz by szukały nowych sposobów wspierania kontaktów międzyludzkich z Białorusią; zachęca przedstawicieli sił demokratycznych Białorusi do utrzymania i propagowania jedności wszystkich białoruskich sił demokratycznych i społeczeństwa obywatelskiego, przy czym powinien przyświecać im cel, jakim jest wolna, demokratyczna i niezależna Białoruś;
11. wyraża zaniepokojenie prześladowaniami uchodźców, takimi jak nadużywanie przez reżim Łukaszenki nakazów aresztowania wydawanych przez Interpol w celu ekstradycji przeciwników politycznych z państw spoza UE; w związku z tym apeluje do krajów, których ta sytuacja dotyczy, aby nie ekstradowały obywateli Białorusi, którzy uciekli przed reżimem i mogą być prześladowani po powrocie na Białoruś; wzywa UE i jej państwa członkowskie do informowania Interpolu o nadużywaniu międzynarodowych nakazów aresztowania;
12. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, przedstawicielom białoruskich sił demokratycznych, a także władzom de facto Republiki Białorusi.